

Prima instanță: Judecătoria Centru mun. Chișinău
Judecător: Șt. Niță
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: N. Vascan, E. Fistican, V. Negru

Dosarul nr. 3ra-187/17

ÎNCHEIERE

22 februarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecători

Ala Cobăneanu
Iuliana Oprea, Ion Druță

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de către Cojocaru Ion,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Cojocaru Ion împotriva Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne privind anularea actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 09 noiembrie 2016, prin care s-a admis apelul declarat de Inspectoratul General al Poliției al MAI, s-a casat hotărârea Judecătoria Centru mun. Chișinău din 01 februarie 2016 și s-a emis hotărâre nouă,

c o n s t a t ă

La 06 noiembrie 2014, Cojocaru Ion s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului General al Poliției al MAI, privind anularea Ordinul șefului Inspectoratului General al Poliției al MAI al RM nr. 630 ef din 13 octombrie 2014 privind sancționarea disciplinară a reclamantului Cojocaru Ion cu mustrare aspră.

În motivarea acțiunii reclamantul Cojocaru Ion a indicat că, conform ordinului contestat, el a fost sancționat pentru încălcarea prevederilor art. 26 alin. 1), lit. a, b, c, a Legii nr. 320 din 27.12.2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, pct. 13, pct. 6, lit. a) ale Codului de etică și deontologie al polițistului, aprobat prin HG nr.481 din 10.05.2006, acțiuni manifestate prin reținerea la data de 16.09.2014, între orele 11:30 și 19:30 a cet. Lupu Liubovi în incinta sectorului de Poliție nr. 4 al IP Centru al DP mun. Chișinău, ignorând astfel prevederile art. 376 alin. 3) Cod Contravențional.

Consideră reclamantul că acest act administrativ este ilegal în fond, fiind emis contrar prevederilor legale, motiv pentru care urmează a fi anulat.

Astfel, indică reclamantul că la data de 16.09.2014, în jurul orei 15:00, aflându-se în exercițiul funcției, a depistat pe str. Iurie Gagarin, 5, mun. Chișinău o femeie, care realiza fructe. Pentru a verifica dacă nu este vorba de comerț stradal ilicit, el i-a solicitat femeii să prezinte actele care-i permit practicarea activității comerciale

respective, însă aceasta i-a comunicat că nu dispune de astfel de acte. Din acest motiv el a anunțat-o că va trebui să întocmească în privința ei un proces verbal cu privire la contravenție în temeiul art. 263 alin. 1) Cod Contravențional și i-a cerut să prezinte un act de identitate. Femeia i-a comunicat că nu are asupra sa nici un act de identitate, dar s-a prezentat ca Tatarciuc Maria, locuitoare a or. Sîngera. Verificînd acest nume în baza de date „Acces”, el a constatat că femeia a comunicat un nume străin și anume a unei persoane care părăsi-se Republica Moldova, motiv pentru care a invitat-o la Sectorul de Poliție nr. 4 al IP Centru, mun. Chișinău, pentru stabilirea identității.

Reclamantul menționează că, a ajuns la sector la ora 15.00, în biroul său de serviciu femeia a continuat să se comporte neadecvat, refuzînd să comunice adevărata sa identitate, de aceea, la ora 15:40 în privința acesteia a fost întocmit un proces-verbal de reținere, în conformitate cu prevederile art. 434 Cod Contravențional. Reclamantul a menționat că după reținere, i-a acordat femeii posibilitatea de a face un apel telefonic, în cadrul căruia ea a discutat cu o rudă, iar în jurul orelor 16:10 la Sectorul de Poliție nr.4 a venit un bărbat, care s-a prezentat ca fiind nepotul acesteia, dar care a refuzat să comunice identitatea ei. Doar în jurul orelor 17:30 femeia a comunicat că se numește Lupu Liubovi, această informație a fost verificată și s-a confirmat prin Baza de date „Acces”, după care în privința ei a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenția prevăzută de art. 263 alin. 1) Cod Contravențional, iar în jurul orelor 18:20 aceasta a fost eliberată.

La data de 22 septembrie 2014, Lupu Liubovi a depus o plîngere la Inspectoratul General al Poliției împotriva acțiunilor sale, în baza căreia a fost inițiată o anchetă de serviciu.

Afirmă reclamantul că ancheta de serviciu s-a efectuat neobiectiv și tendențios, nu au fost audiate toate persoanele care cunoșteau circumstanțele cazului și ca rezultat s-a adoptat o decizie nelegitimă, or consideră că a acționat în corespundere cu Planul Șefului Inspectoratului de Poliție Centru nr. 3646 din 14 martie 2014 privind combaterea comerțului stradal neautorizat, respectînd prevederile legale și anume: art. art. 11, alin. 1, lit. b), 25 din Legea RM nr. 320 din 27 decembrie 2012 cu privire la activitatea poliției și statutul polițistului, art. art. 433, 434 Cod Contravențional.

Consideră reclamantul că ordinul șefului IGP nr. 630 din 13 octombrie 2014 cu privire la sancționarea sa disciplinară urmează a fi declarat nul, deoarece a fost întocmit cu încălcarea prevederilor legale.

Prin hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 01 februarie 2016, s-a admis acțiunea reclamantului Cojocar Ion, s-a anulat Ordinul șefului Inspectoratului General al Poliției al MAI al RM nr. 630 ef din 13 octombrie 2014 privind sancționarea disciplinară a reclamantului Cojocar Ion cu mustrare aspră.

La 02 februarie 2016, Inspectoratul General al Poliției al MAI a declarat apel împotriva hotărîrii Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 01 februarie 2016, solicitînd admiterea apelului, casarea hotărîrii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărîri prin care să fie respinsă acțiunea lui Cojocar Ion.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 09 noiembrie 2016, s-a admis cererea de apel declarată de către Inspectoratul General al Poliției al MAI, s-a casat hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 01 februarie 2016 și s-a emis o hotărîre nouă prin care:

-S-a respins, ca neîntemeiată, cererea de chemare în judecată a reclamantului

Cojocaru Ion împotriva pârâtului Inspectoratului General al Poliției al MAI al RM privind declararea ilegalității și anularea Ordinului șefului Inspectoratului General al Poliției al MAI al RM nr. 630 ef din 13 octombrie 2014 „cu privire la sancționarea disciplinară a angajatului Cojocaru Ion IP Centru al IGP, locotenent - major de poliție Cojocaru Ion Gheorghe”.

Pentru a decide astfel instanța de apel a reținut, că prima instanță la emiterea hotărîrii nu a luat în considerare că în speța dedusă judecării faptul reținerii neîntemeiate a cet. Lupu Liubovi, la sectorul de poliție a fost confirmat prin explicațiile angajaților Biroului de Reacționare Operativă al DP mun. Chișinău, plutonier de poliție Zamorev Alexandr și sergentul major de poliție Dumbravă Ion, care au declarat că începînd cu ora 11:30 pînă la orele 18:30 cet. Lupu Liubovi s-a aflat în biroul de serviciu a ofițerului superior de sector Cojocaru Ion, precum și nu a apreciat obiectiv declarațiile martorului Bunduch Elena.

S-a reținut că prima instanță nu a apreciat multiaspectual, complet și nepărtinitor înscrisul și anume copia din materialele anchetei de serviciu ACCES sistemul de căutare, copia anexată la dosar, care dovedește cu certitudine că anume la data de 16.09.2014, la orele 10:42, ora indicată în copia prezentată în colțul drept, de jos al înscrisului, utilizatorul Ion Sadovnic, a accesat datele personale a cet. Lupu Liubovi Alexandr, a.n. 27.09.1962 și le-a transmis reclamantului/intimatului Cojocaru Ion, ceea ce denotă faptul că la orele 10:42 contravenienta deja a fost identificată prin baza de date ACCES și de iure la ora 13:42 locotenent major de poliție Cojocaru Ion urma să-i întocmească un proces - verbal contravențional, conform încălcării imputate și să elibereze persoana din sector.

Or, conform prevederilor art. 435 alin. 1) Cod Contravențional, reținerea nu poate depăși 3 ore, cu excepția cazurilor prevăzute de prezentul articol. Totodată, alin. 4 al aceleiași norme prevede că persoanele care au comis un act huliganic nu prea grav, care au încălcat premeditat modul de folosire a simbolurilor de stat, care au atentat la ordinea publică în condițiile regimului de stare excepțională, care nu execută cu reavoință dispozițiile sau cererile legitime ale procurorului, ofițerului de urmărire penală, ofițerului de informații și securitate, angajatului cu statut special al Ministerului Afacerilor Interne sau ale unei alte persoane aflate în exercițiul funcției de serviciu sau al datoriei obștești de asigurare a securității statului, de menținere a ordinii publice și de combatere a criminalității, care le-au opus rezistență, i-au ultragiât pe aceștia ori pe un militar, care au adresat un apel fals poliției, care vînd mărfuri (produse) în locuri interzise sau mărfuri (produse) cu termenele de vînzare expirate, necalitative, fără certificat ori fără semnul conformității, sau care au încălcat regulile operațiunilor valutare pot fi reținute de autoritatea competentă să examineze cauze contravenționale.

A reținut instanța de apel și faptul că din declarațiile martorilor reiese că cet. Lupu Liubovi, la indicația intimatului Cojocaru Ion, a colectat cîte ceva de la toți cei care vindeau ilegal legume și fructe și cu pachetul a plecat benevol, urmînd pe locotenentul major de poliție Cojocaru Ion la sectorul de poliție.

Astfel, instanța de apel a reținut că Inspectoratul General al Poliției la momentul emiterii ordinului de sancționare a reclamantului Cojocaru Ion, nu a negat faptul existenței contravenției prevăzute de art.263 alin. 1) Cod Contravențional, comisă de către cet. Lupu Liubovi, dar a apreciat acțiunile locotenentului major de poliție Cojocaru Ion prin prisma art. 25 alin.(1) și (2) din Constituție, libertatea individuală și

siguranța persoanei sînt inviolabile (2) Percheziționarea, reținerea sau arestarea unei persoane sînt permise numai în cazurile și cu procedura prevăzute de lege.

În această ordine de idei instanța de apel a conchis că ordinul de sancționare nr.630 ef. din 13 octombrie 2014, emis în privința intimatului Cojocaru Ion este unul întemeiat or, în cadrul anchetei de serviciu s-a constatat cu certitudine că Cojocaru Ion, a reținut cet. Lupu Liubovi în incinta sectorului de Poliție nr.4 al IP Centru al DP mun. Chișinău, la 16 septembrie 2014 între orele 11:30 - 19:30, ignorînd astfel prevederile art.376 alin.3) Cod Contravențional, pentru care de fapt a fost sancționat disciplinar cu muștrare aspră.

Nefiind de acord cu decizia menționată, la 09 ianuarie 2017, în termenul prevăzut de lege, Cojocaru Ion a declarat recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 09 noiembrie 2016 cu menținerea hotărîrii Judecătorei Centru mun. Chișinău din 01 februarie 2016.

În motivarea recursului, cu reiterarea motivelor de fapt și de drept invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele inferioare, recurentul a indicat că instanța de apel nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii, punînd la baza deciziei poziția pîrîtului IGP fără a pătrunde în esența speței în cauză.

La 16 februarie 2017, Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne a prezentat referință, solicitînd declararea recursului inadmisibil.

Examinînd temeiurile recursului, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție a RM consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC RM, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) al articolului menționat, prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că au fost aplicate eronat normele de drept material sau procedural, iar alin. (4) prevede că săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC RM.

Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Cojocaru Ion nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei contestate, ci a formulat critici ce se axează asupra fondului cauzei.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a

probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs. Prin prisma art. 432 alin.(4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC. Din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell vs Irlanda, 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocate în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, care au fost apreciate corespunzător.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Cojocaru Ion ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 433 lit. a), 440 CPC, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e

Recursul declarat de Cojocaru Ion se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Iuliana Oprea

Ion Druță